

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA

z dnia 4 lutego 1980 r.

w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w rybactwie śródlądowym.

Na podstawie art. 208 § 3 Kodeksu pracy (Dz. U. z 1974 r. Nr 24, poz. 441 i z 1975 r. Nr 16, poz. 91) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne.

§ 1. Rozporządzenie określa wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy związane z chowem, hodowlą i połowami ryb w wodach śródlądowych.

§ 2. Osoby przyjmowane do pracy na wodzie powinny mieć kartę pływacką.

§ 3. Prace na wodzie i na łodzi powinny być prowadzone co najmniej dwuosobowo, z wyjątkiem jednoosobowej obsady rybacówki.

§ 4. Zakład pracy powinien przeszkolić pracowników w zakresie zasad ratowania tonących oraz udzielania im pierwszej pomocy w nagłych wypadkach i co najmniej raz w roku przeprowadzać ćwiczenia praktyczne z tym związane.

§ 5. Motorowy statek rybacki, rybacówka, baza zakładu pracy oraz grupa połowowa powinny być wyposażone w apteczkę ze środkami do udzielania pierwszej pomocy.

§ 6. 1. Zakład pracy powinien wyposażyć pracowników w odzież roboczą i ochronną oraz sprzęt ochrony osobistej określony w resortowych normach przydziału, a podczas pracy na wodzie również w osobisty sprzęt ratunkowy (pas lub kamizelkę ratunkową).

2. Zakład pracy powinien wyposażyć w osobisty sprzęt ratunkowy inne osoby przebywające na statku rybackim.

§ 7. Materiały niebezpieczne i szkodliwe dla zdrowia należy przechowywać w osobnych, suchych, zamykanych pomieszczeniach, w szczelnych opakowaniach, z wyraźnym określeniem zawartości i napisem lub znakiem ostrzegawczym. Napis lub znak ostrzegawczy powinien być również umieszczony na pomieszczeniu.

§ 8. Przy używaniu substancji łatwo palnych w pobliżu czynnych silników i urządzeń wywołujących iskrzenie oraz źródeł otwartego ognia należy zachować szczególną ostrożność.

§ 9. Zakład pracy jest obowiązany zapoznać pracowników z przepisami o ochronie przeciwpożarowej i zasadami postępowania na wypadek pożaru.

Rozdział 2

Sprzęt rybacki.

§ 10. 1. Statki rybackie powinny być szczelne; przeciekające należy uszczelniać lub wycofać z eksploatacji do czasu naprawienia.

2. Dopuszczalne obciążenie statku rybackiego, łącznie z obsługą, powinno być uwidocznione na prawej burcie.

§ 11. Zabrania się naprawiania statku rybackiego oraz sprzętu połowowego na wodzie podczas silnego wiatru lub w innych warunkach, stwarzających dodatkowe niebezpieczeństwo.

§ 12. W razie wystąpienia usterek w działaniu maszyn i urządzeń, braków w wyposażeniu lub uszkodzeń, których pracownik nie może usunąć we własnym zakresie, gdy mogą zagrażać bezpieczeństwu pracy, należy je zgłaszać przełożonym.

§ 13. Liny należy łączyć sposobami i środkami zapewniającymi bezpieczną pracę.

§ 14. Statki rybackie i pojemniki służące do przewożenia i przenoszenia ryb powinny być utrzymywane w czystości i myte po każdym użyciu.

§ 15. Podczas przemieszczania beczek należy zachować szczególną ostrożność, zwłaszcza wykorzystywać do tego pochylnie wykonane z mocnego materiału i zabezpieczone przed opadnięciem.

§ 16. 1. Do wchodzenia na statek rybacki lub schodzenia z niego należy używać trapów lub pomostów zaopatrzonych w balustradę o wysokości co najmniej 1,1 m, składającą się z poręczy, poprzeczki oraz krawężnika, a przy znacznej różnicy poziomów — mających stopnie ułatwiające przejście.

2. Trapy i pomosty, o których mowa w ust. 1, używane w porze nocnej powinny być oświetlone.

3. Pomosty, z których wykonuje się prace przy sadzach, powinny być zaopatrzone w poręcze o wysokości co najmniej 1,1 m.

§ 17. Na postoju statek rybacki powinien być zabezpieczony przed użyciem przez osoby nieuprawnione.

§ 18. Zakład pracy powinien:

- 1) systematycznie kontrolować stan sprzętu ratunkowego,
- 2) raz w roku dokonywać pełnego przeglądu technicznego statków rybackich, maszyn, urządzeń, sprzętu i narzędzi.

Rozdział 3

Połowy i prace na wodzie.

§ 19. 1. Połów i praca na wodzie są zabronione w warunkach zagrażających życiu rybaków, a w szczególności podczas silnego wiatru lub burzy.

2. O rozpoczęciu połowu decyduje kierownik zakładu, pracy lub — z jego upoważnienia — brygadzysta, kierownik grupy połowowej albo rybak.

§ 20. 1. Członkowie grupy połowowej przy wypływanu na wodę obowiązani są zabierać ze sobą osobisty sprzęt ratunkowy.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do innych osób przebywających na statku rybackim.

§ 21. Zabrania się zabierać na statek osób i ładunku ponad dopuszczalne obciążenie.

§ 22. Statek rybacki powinien być wyposażony w urządzenia do wylewania wody; na motorowym statku rybackim powinny się znajdować pompy.

§ 23. 1. Motorowy statek rybacki wypływający na wodę powinien być wyposażony w koła ratunkowe umieszczone w miejscach widocznych i łatwo dostępnych, w liczbie co najmniej 1 koło na 3 osoby.

2. Za wyposażenie i sprawność sprzętu ratunkowego na motorowym statku rybackim odpowiada jego kierownik.

§ 24. 1. Statek rybacki wypływający na wodę powinien być wyposażony w wiosła, a statek powyżej 5 ton wyporności — również w kotwice i bosaki.

2. Do kotwiczenia statków rybackich o długości do 8 m należy używać lin miękkich.

§ 25. W razie przewożenia statkiem rybackim skrzyń, beczek, koszy lub innych ciężarów należy je ustawić w sposób nie powodujący ich przemieszczeń i przechyłu statku.

Rozdział 4

Połowy i prace na lodzie.

§ 26. 1. Zabrania się prac i połowów na tafli przezroczystego lodu o grubości mniejszej niż 12 cm.

2. Zabrania się przewożenia niewodów kołmi lub pojazdami mechanicznymi po tafli przezroczystego lodu o grubości mniejszej niż 18 cm.

3. Używanie samochodów i ciągników na lodzie dopuszczalne jest przy grubości tafli przezroczystego lodu wynoszącej co najmniej 25 cm.

§ 27. W razie prowadzenia prac i połowów na nieprzezroczystym lodzie należy zachować szczególną ostrożność.

§ 28. W temperaturze poniżej minus 18°C należy zaprzestać połowów, a poniżej minus 25°C należy zaprzestać prac na lodzie.

§ 29. 1. Jeżeli stan lodu nie zapewnia bezpiecznego przeciągania niewodu przez przereźbę, tafkę należy wzmocnić żerdziami lub deskami.

2. Przed przystąpieniem do prac na tafli należy:

- 1) oczyścić z lodu podjazdy i przejścia,
- 2) wydać pracownikom lodołazy (raki), jeśli lód jest szczególnie śliski.

§ 30. Grupa połowowa łowiąca z lodu powinna mieć żerdź oraz linkę — rzutkę długości 50 m do podania tonącemu w razie załamania się lodu. Sprzętu tego nie wolno używać do innych celów.

§ 31. 1. Wykonane w tafli otwory o średnicy większej niż 50 cm powinny być oznakowane wiechami, a mniejsze — bryłami lodu.

2. Miejsca pobierania lodu należy oznakować dodatkowo chorągiewkami i napisami ostrzegawczymi.

Rozdział 5

Prace i połowy za pomocą prądu elektrycznego.

§ 32. 1. Połów za pomocą prądu elektrycznego może być prowadzony przy widoczności co najmniej 25 m, temperaturze od minus 5°C do plus 35°C i prędkości wiatru do 4° w skali Beauforta.

2. Zabrania się połowu w czasie silnego wiatru, burzy lub deszczu.

§ 33. Statki rybackie, na których znajdują się elektryczne urządzenia do połowu, należy oznakować stosownymi tablicami informacyjnymi i ostrzegającymi o metodzie połowu. Podobnie należy oznakować miejsce elektrycznego połowu z brzegu.

§ 34. 1. Zakład pracy może stosować urządzenia elektryczne odpowiadające wymaganiom normy branżowej i o pełnej sprawności technicznej, udokumentowanej świadectwem uprawnionego elektryka.

2. Okres ważności świadectwa nie może przekraczać 1 roku.

§ 35. Zabrania się uczestnictwa pracowników niepełnoletnich w połowach za pomocą prądu elektrycznego.

§ 36. Przy połowach za pomocą prądu elektrycznego należy używać szczelnych butów gumowych.

§ 37. 1. Kierownik grupy połowowej powinien być przeszkolony w zakresie obsługi urządzeń elektrycznych i bezpieczeństwa pracy przy używaniu tych urządzeń.

2. Kierownik jest obowiązany przeszkolić pracowników swojej grupy w zakresie, o którym mowa w ust. 1.

3. Przeszkolenie określone w ust. 1 i 2 powinno być udokumentowane, a kierownik powinien mieć zaświadczenie uprawniające do kierowania grupą połowową.

4. Członek grupy połowowej powinien znać sposoby udzielania pierwszej pomocy osobie porażonej prądem elektrycznym.

§ 38. Kierownik grupy połowowej jest obowiązany:

- 1) określić przed połowem bezdźwiękowe znaki porożumiewawcze,
- 2) obsługiwać agregat prądotwórczy zgodnie z instrukcją, a zwłaszcza sprawdzać stan elektrod, bezpieczników i przewodów doprowadzających prąd przed każdorazowym uruchomieniem urządzenia elektrycznego oraz włączać i wyłączać źródło prądu,
- 3) stale obserwować i kontrolować wykonywanie zadań przez członków grupy.

§ 39. Zabrania się:

- 1) używania do połowów statków rybackich wykonanych z materiałów dobrze przewodzących prąd elektryczny,

- 2) dotykania obudowy uruchomionego agregatu prądowtwórczego oraz nie izolowanych części elektrod będących pod napięciem,
- 3) zanurzania jakiegokolwiek części ciała w odległości mniejszej niż 20 m od elektrod będących pod napięciem.

§ 40. 1. W razie polowu siecią podłączoną do urządzenia elektrycznego należy wyłączyć agregat najpóźniej w chwili, gdy układ elektrod zbliży się do statku rybackiego na odległość 15 m.

2. Agregat należy wyłączyć, gdy osoba postronna znajdzie się w odległości mniejszej niż 15 m od elektrod będących pod napięciem.

§ 41. 1. Jeżeli wystąpi zakłócenie funkcjonowania urządzenia elektrycznego lub zagrożenie zdrowia albo życia ludzkiego, należy natychmiast wyłączyć agregat.

2. Zabrania się naprawiania urządzeń elektrycznych pod napięciem.

Rozdział 6

Prace impregnacyjne.

§ 42. Prace z użyciem substancji zawierających trujące związki lotne można powierzać jedynie mężczyznom, u których nie występują zmiany chorobowe tarczycy, wątroby, nerek i serca.

§ 43. Pomieszczenie, w którym dokonuje się impregnacji, powinno mieć ognioodporny strop.

§ 44. 1. Smołowania nie należy dokonywać w dni upalne; w razie konieczności smołować należy we wczesnych godzinach rannych lub wieczorem.

2. Czerpanie płynnej smoły powinno się odbywać za pomocą czerpaków z długą rączką.

§ 45. Nie zużyty impregnat należy po pracy zwrócić do magazynu, a odpady zniszczyć.

§ 46. Odzież ochronna i sprzęt ochrony osobistej powinny być po pracy oczyszczone i pozostawione w miejscu stałego przechowywania.

Rozdział 7

Przepisy końcowe.

§ 47. W sprawach nie uregulowanych rozporządzeniem stosuje się ogólne przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy, a zwłaszcza przepisy dotyczące żeglugi na śródlądowych drogach wodnych, obsługi maszyn i urządzeń elektrycznych, stosowania środków chemicznych i nawozów mineralnych oraz impregnacji.

§ 48. Zakład pracy jest obowiązany zapoznać pracowników z przepisami rozporządzenia.

§ 49. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1980 r.

Minister Rolnictwa: w z. S. Zawodziński